
Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

International Basketball
Federation

We Are Basketball

Uradna košarkarska pravila 2010

Sodniški priročnik

Mehanika in tehnika sojenja treh sodnikov

Kot jih je sprejel

Izvršni odbor FIBA

17. aprila 2010 v San Juanu, Portoriko

Veljajo od 1. oktobra 2010

1	Uvod.....	4
1.1	Pomembni izrazi	4
2	Začetek tekme	5
2.1	Opazovanje ogrevanja pred tekmo in med polčasom	5
2.2	Osnovni položaj na igrišču	6
2.3	Sodniški met na začetku tekme	6
2.4	Sodniški met na začetku tekme – igra gre v desno.....	7
2.5	Sodniški met na začetku tekme – igra gre v levo.....	7
3	POSTAVLJANJE IN POKRIVANJE IGRISČA.....	8
3.1	Osnovno pokrivanje igrišča.....	8
3.2	Osnovno pokrivanje igrišča.....	8
3.3	Področje delovanja sodnika	9
3.4	Primarno pokrivanje, medtem ko je žoga v sprednjem polju (na strani zapisnikarske mize ali na strani nasproti zapisnikarske mize) ..	10
3.5	Osnovno gibanje medtem, ko se žogo podaja ali vodi iz ene strani na drugo (rotacija)	11
3.6	Osnovno gibanje medtem ko se žoga giblje proti košu.....	12
3.7	Osnovno gibanje, medtem ko se žoga giblje iz zadnjega v sprednje polje (tranzicija).....	13
3.8	Osnovno gibanje pri pressing-obrambi	14
4	SITUACIJE VRAČANJA ŽOGE V IGRO	15
4.1	Pokrivanje vračanja žoge v igro	15
4.2	Vračanje žoge v igro s čelne črte, ko gre žoga v sprednje polje	15
4.3	Vračanje žoge v igro z bočne črte, ko žoga prehaja ali ostane v sprednjem polju	16
5	MET NA KOŠ	19
5.1	Pokrivanje meta na koš iz polja in odbita žoga	19
5.2	Odgovornost za posamezne mejne črte	21
6	ZNAKI IN POSTOPKI.....	22
6.1	Postopek pri dosojeni osebni napaki	22
6.2	Menjava položaja po dosojeni osebni napaki, ko žoga ostane v sprednjem polju	23
6.3	Menjava položajev po dosojeni osebni napaki, ko žoga preide v novo sprednje polje.....	24
7	PROSTI METI.....	26
7.1	Izvedba prostih metov.....	26
7.2	Izvajanje kazni za tehnično, nešportno in izključujočo napako	27
8	MINUTE ODMORA IN ZAMENJAVE	28
8.1	Minute odmora.....	28
9	POKRIVANJE POIZKUSA META NA KOŠ IZ POLJA ZA 3 (TRI) TOČKE.....	29

Sodniški priročnik

Mehanika in tehnika sojenja dveh sodnikov

Kadarkoli je v tem priročniku uporabljen izraz trener, sodnik, igralec, ipd., je poleg moškega vedno mišljen tudi ženski spol. Moški spol se v tekstu uporablja le zaradi poenostavitve.

1 UVOD

1.1 Pomembni izrazi

Stran z žogo: Nanaša se na položaj žoge. Ko igrišče razdelimo z imaginarno črto od koša do koša, je stran na kateri se nahaja žoga "stran z žogo".

Sodniki: **L** (vodilni) sodnik je sodnik, ki se nahaja na čelni črti. **C** (centralni) sodnik je sodnik, ki se nahaja na nasprotni strani od **L** (običajno stran z žogo), približno dva koraka od namišljenega podaljška črte prostih metov proti košu. Odvisno od položaja žoge se **C** lahko nahaja na obeh straneh sprednjega polja. **T** (spremljajoči) sodnik je sodnik, ki se nahaja približno na robu prostora pred klopjo moštva in sicer bližje sredinski črti, ter na isti strani igrišča kot **L** (stran z žogo). **L** in **T** sta na isti strani igrišča, medtem, ko je **C** na nasprotni strani.

Stran nasproti zapisnik. mize: Nanaša se na stran igrišča, ki je oddaljenejša od zapisnikarske mize.

Rotacija: Nanaša se na situacijo, ko živa žoga s premikom/položajem povzroči, da vodilni sodnik prične menjavo položaja oz. "rotacijo", glede na položaj žoge (na strani zapisnikarske mize ali na strani nasproti zapisnikarske mize) v sprednjem polju. Menjava položaja vodilnega sodnika narekuje menjavo položajev **C** in **T**. Med normalno igro rotacije narekuje **L** in v principu se rotacija začne, ko se žoga znajde na šibki strani ali ko se žoga spusti proti košu pod linijo prostih metov, vendar če **L** ali **C** želita opazovati razvoj igre pri tesnem pokrivanju igralca/podvajanju nad črto prostih metov, torej bližje sredinski črti, se lahko premakneta in narekujeta rotacijo.

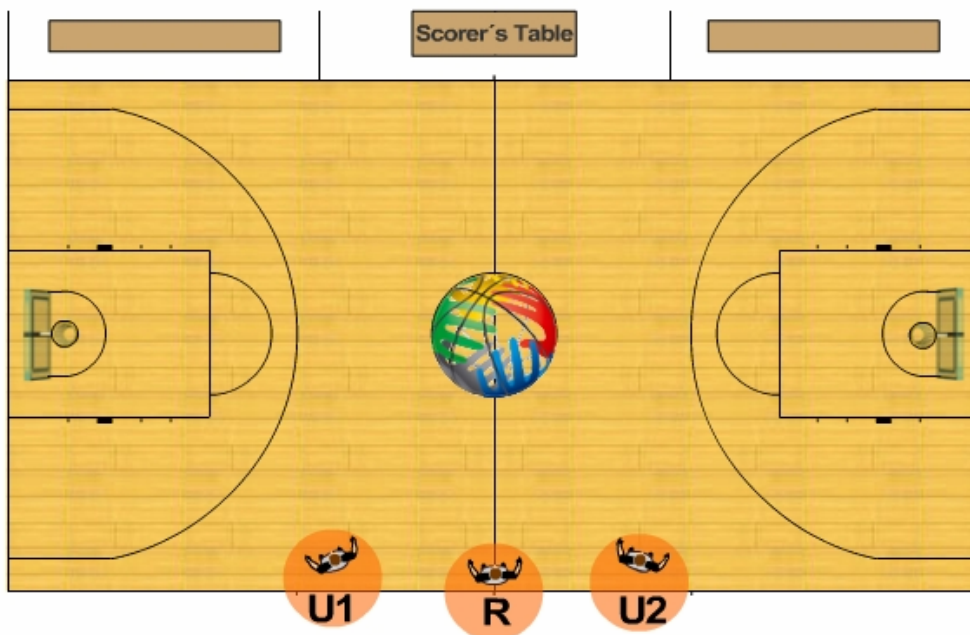
Močna stran: To je stran igrišča na kateri se nahaja vodilni sodnik.

Menjava: Nanaša se na situacijo, ko je žoga mrtva in ko dosojena osebna napaka povzroči menjavo položaja sodnikov. Sodnik, ki dosodi osebno napako, se vedno po končani signalizaciji zapisnikarski mizi, premakne na stran nasproti zapisnikarske mize.

Šibka stran: To je stran v sprednjem polju na kateri ni vodilnega sodnika.

2 ZAČETEK TEKME

2.1 Opazovanje ogrevanja pred tekmo in med polčasom

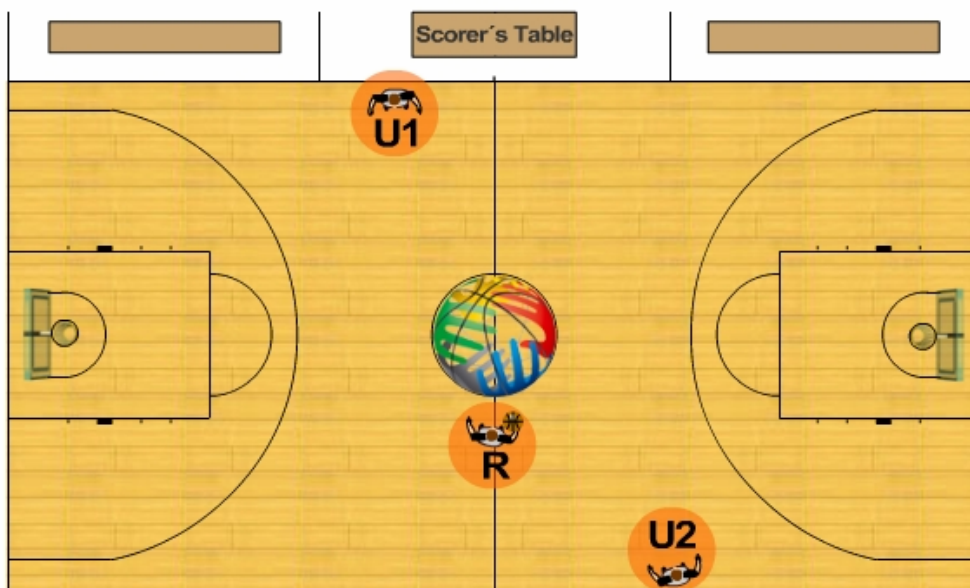
Slika 1: Položaj med ogrevanjem pred tekmo in med polčasom

- A. Prvi sodnik in oba preostala sodnika zavzamejo položaje na bočni črti na strani nasproti zapisnikarske mize.
- B. Prvi sodnik stoji na stičišču sredinske in bočne črte.
- C. Sodnik (U1) zavzame položaj približno tri (3) metre levo od prvega sodnika in opazuje ogrevanje na levi strani igrišča.
- D. Sodnik (U2) zavzame položaj približno tri (3) metre desno od prvega sodnika in opazuje ogrevanje na desni strani igrišča.
- E. Deset (10) minut pred predvidenim pričetkom tekme prvi sodnik odide do zapisnikarske mize. Preveri sezname ekip in ali so igralci, ki bodo pričeli s tekmo pravilno vpisani v zapisnik in se vrne nazaj nasproti zapisnikarske mize.
- F. Če je potrebno, šest (6) minut pred pričetkom tekme prvi sodnik zapiska in zagotovi, da se vsi igralci vrnejo v prostor pred klopjo moštva, zaradi predstavitve moštva.
- G. Po predstavitvi ekip, prvi sodnik zapiska in pokaže znak, da so preostale še tri (3) minute do začetka tekme.
- H. Dve minuti (2) pred začetkom tekme, se sodniki premaknejo na stran kjer se nahaja zapisnikarska miza.
- I. Minuto in trideset sekund (1:30) pred začetkom tekme prvi sodnik zapiska, nakar se morajo vsi igralci vrniti v prostor pred klopjo svojega moštva.
- J. Pri ogrevanju ob polčasu sodniki zavzamejo iste položaje na igrišču, kot so jih zavzeli med ogrevanjem pred začetkom tekme.

2.2 Osnovni položaj na igrišču

Pri sojenju treh sodnikov morajo sodniki (v odnosu eden proti drugemu) neprestano obdržati položaj namišljenega trikotnika. Ta trikotnik morajo obdržati, ko se premaknejo proti novemu položaju na igrišču zaradi gibanja žoge ali zaradi menjave posesti žoge.

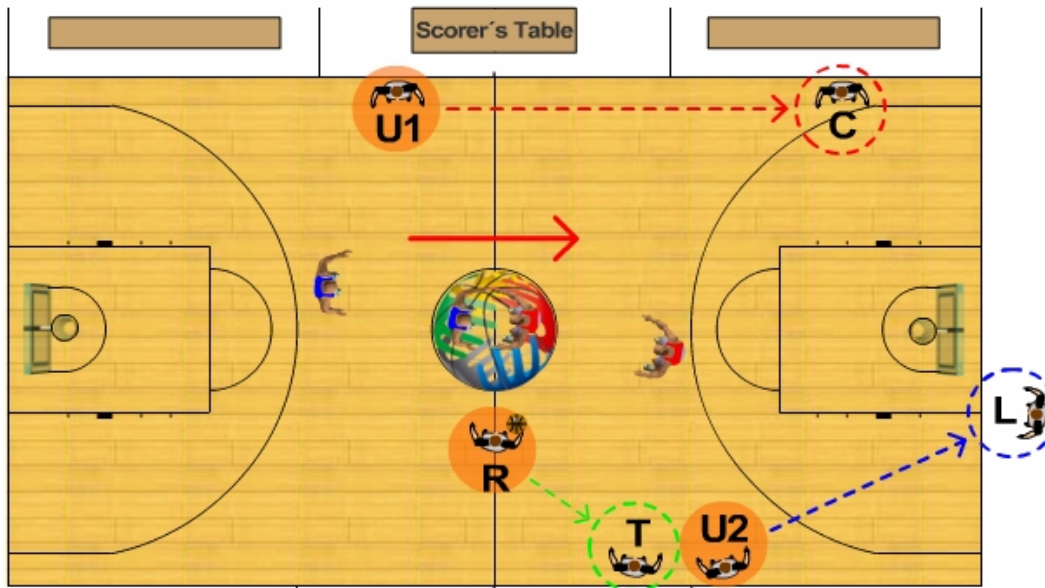
2.3 Sodniški met na začetku tekme

Slika 2: Sodniški met

- A. Prvi sodnik je odgovoren za sodniški met in je z obrazom obrnjen proti zapisnikarski mizi.
- B. Preostala sodnika zavzameta položaje na nasprotnih si bočnih črtah. U1 je na strani zapisnikarske mize, med robom prostora pred klopjo moštva in sredinsko črto; U2 se nahaja v višini roba prostora pred klopjo moštva na strani nasproti zapisnikarske mize.
- C. Odgovornosti U1: Ponovitev sodniškega meta, zaradi slabega izvajanja le-tega ali zaradi prekrška skakalca. Sprožitev igralnega časa, ko je bila žoga dotaknjena v skladu s pravili.
- D. Odgovornosti U2: Opazovanje preostalih osem (8) neskakalcev.

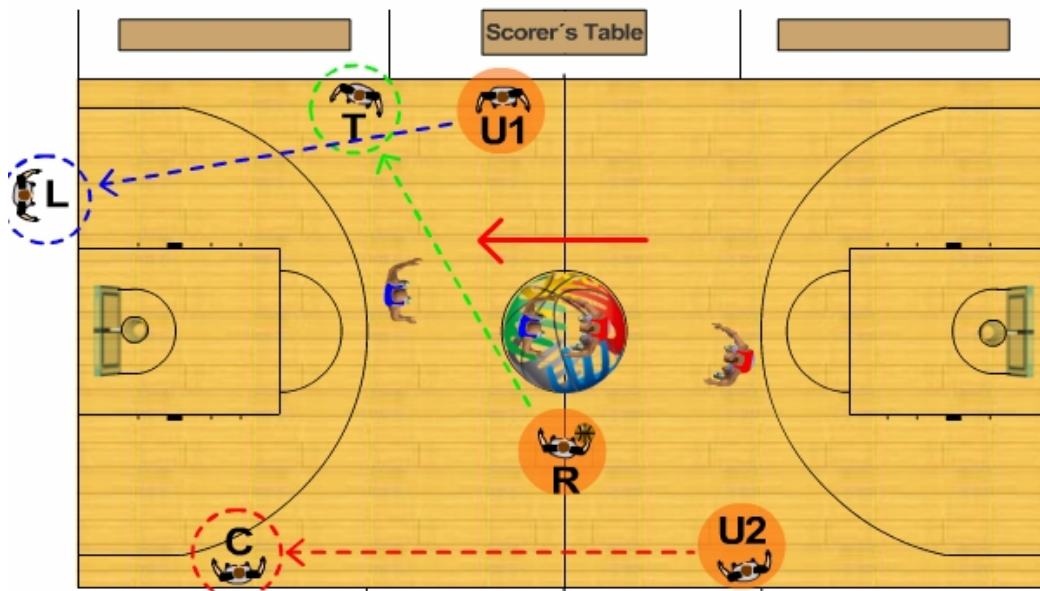
2.4 Sodniški met na začetku tekme – igra gre v desno

Slika 3: Sodniški met – igra gre v desno

- A. U2 postane vodilni sodnik.
- B. U1 postane centralni sodnik.
- C. Prvi sodnik se premakne proti bočni črti, na kateri se je nahajal U2 med sodniškim metom in postane spremljajoči sodnik.

2.5 Sodniški met na začetku tekme – igra gre v levo

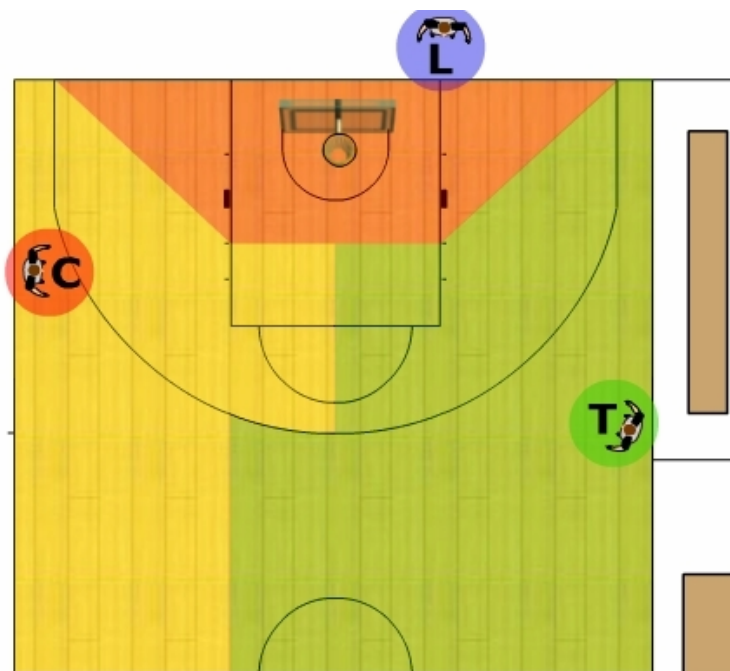

Slika 4: Sodniški met – igra gre v levo

- A. U1 postane vodilni sodnik.
- B. U2 postane centralni sodnik.
- C. Prvi sodnik se premakne proti bočni črti, na kateri se je nahajal U1 med sodniškim metom in postane spremljajoči sodnik.

3 POSTAVLJANJE IN POKRIVANJE IGRIŠČA

3.1 Osnovno pokrivanje igrišča

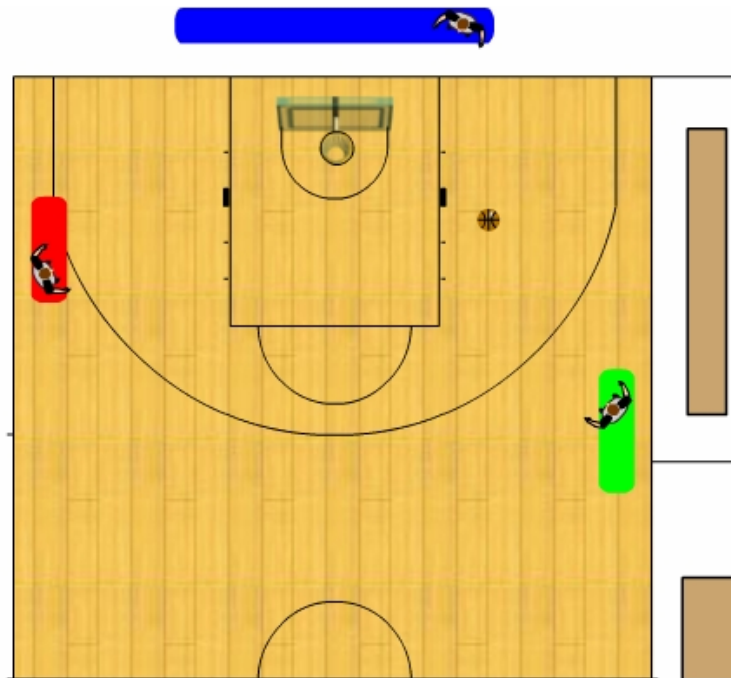
Slika 5: Osnovno pokrivanje igrišča

3.2 Osnovno pokrivanje igrišča

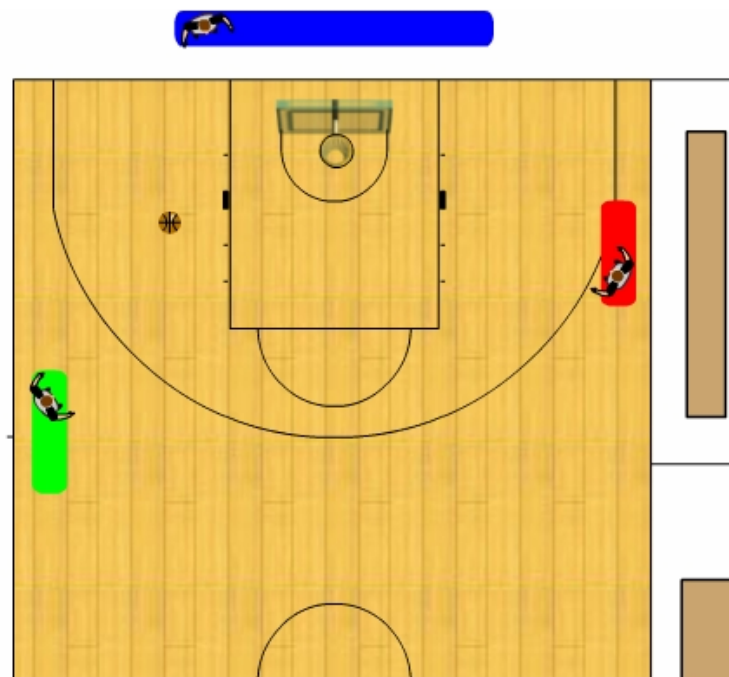
- A. Pokrivanje igre okoli žoge, ko je v polju odgovornosti posameznega sodnika (pokrivanje igrišča na strani žoge).
- B. Igralci stran od žoge v polju odgovornosti posameznega sodnika, ko je žoga v polju drugega sodnika (pokrivanje igrišča stran od žoge).
- C. **C** stoji na bočni črti dva (2) metra od namišljenega podaljška črte prostih metov proti košu. V kolikor je potrebno, se premakne v igrišče ali ob bočni črti navzdol proti košu.
- D. **T** zavzema svoj položaj na robu prostora pred klopjo moštva. V kolikor je potrebno, se raje premakne v igrišče ali ob bočni črti navzdol proti košu.
- E. Pri situaciji vračanja žoge v igro, preden pride do vročanja igralcu, ki bo vrnil žogo v igro, sodnik ki vroča žogo, preveri ali se nahajata dva (2) sodnika (**L** in **T**) na isti strani kot žoga.

3.3 Področje delovanja sodnika

Slika 6: Žoga na strani zapisnikarske mize

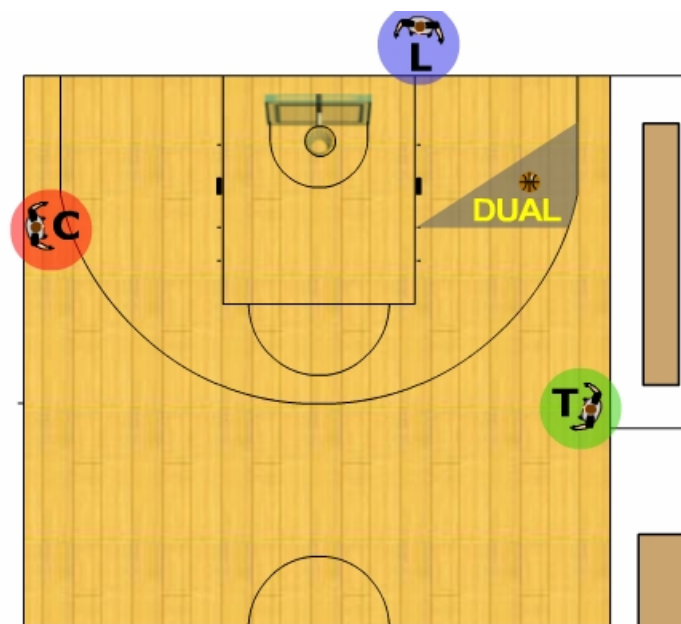

Slika 7: Žoga na strani nasproti zapisnikarske mize

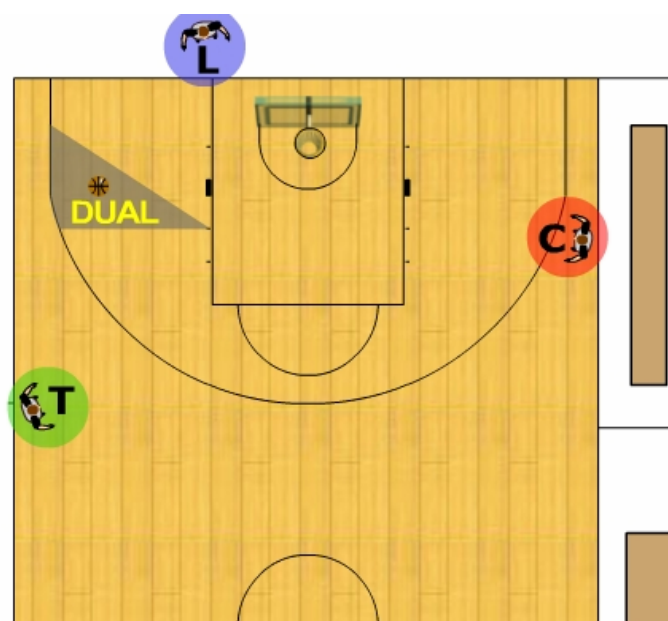
- A. Področje delovanja sodnika, ko je žoga na strani zapisnikarske mize (Slika 6).
- B. Področje delovanja sodnika, ko je žoga na strani nasproti zapisnikarske mize (Slika 7).

Načeloma se sodniki nahajajo na označenih prostorih delovanja, vendar vedno, ko je to potrebno, se lahko premaknejo izven teh področij zaradi boljšega pokrivanja posebnih situacij na igrišču.

3.4 Primarno pokrivanje, medtem ko je žoga v sprednjem polju (na strani zapisnikarske mize ali na strani nasproti zapisnikarske mize)

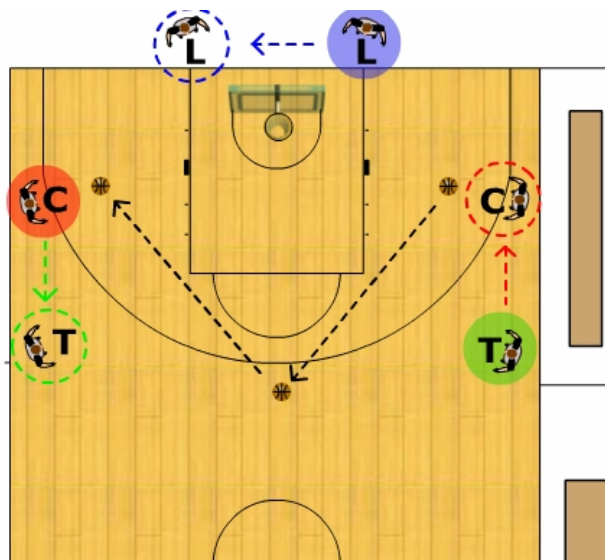
Slika 8: Žoga na strani zapisnikarske mize (primer)

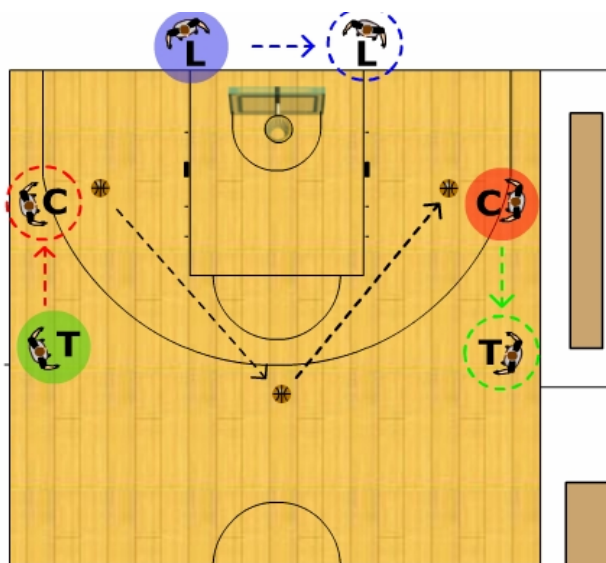
Slika 9: Žoga na strani nasproti zapisnikarske mize (primer)

- A. Vsak od sodnikov je odgovoren za področje primarnega pokrivanja.
- B. Ko je žoga v področju primarnega pokrivanja sodnika, je le-ta sodnik odgovoren za napake in prekrške v bližini žoge (pokrivanje igrišča na strani žoge).
- C. Ko žoga **ni** v področju primarnega pokrivanja sodnika, je le-ta sodnik odgovoren za vse igralce, ki se nahajajo v tem področju (pokrivanje igrišča stran od žoge).
- D. Področje dvojne odgovornosti se nahaja med sodnikoma L in T.

3.5 Osnovno gibanje medtem, ko se žogo podaja ali vodi iz ene strani na drugo (rotacija)

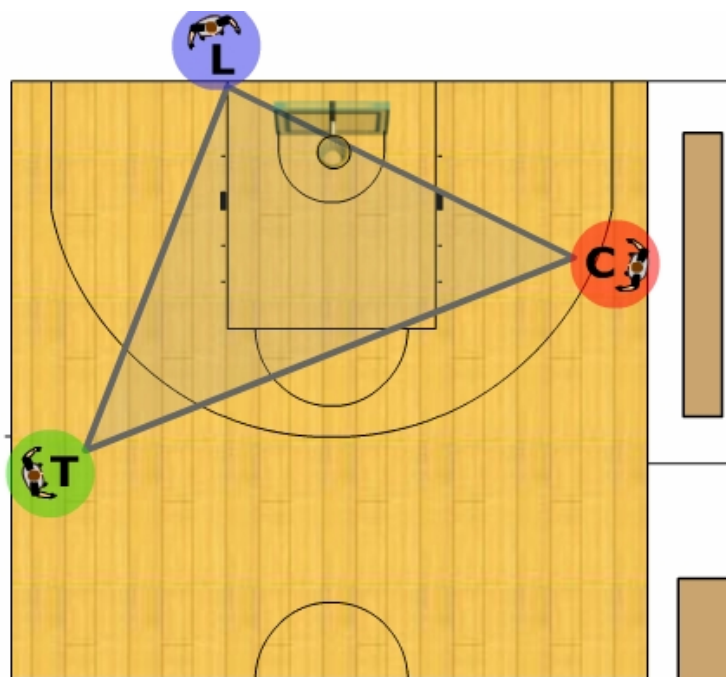
Slika 10: Žoga se premakne na stran nasproti zapisnikarske mize

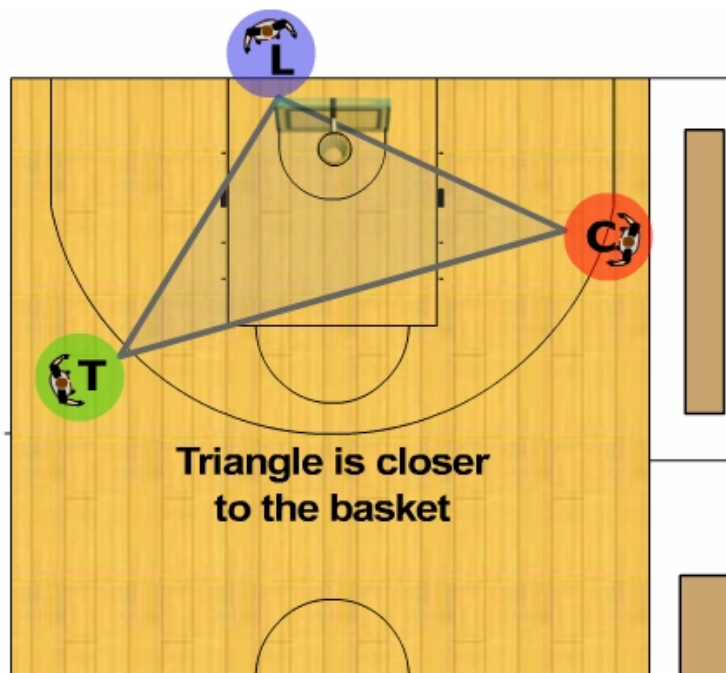
Slika 11: Žoga se premakne na stran zapisnikarske mize

- A. **L** se premakne na stran z žogo, ko je podana igralcu na drugo stran ali ko žoga prodira pod črto namišljenega podaljška prostih metov, bližje **C**. Izmema je hiter met žoge na koš ali neposreden prodor na koš.
- B. Rotacija sodnikov v prednjem polju ne sme nikoli povečati trikotnika.
- C. **L** je odgovoren za začetek rotacije, a še vedno odgovarja za igralce na post položaju, četudi se gibljejo preko polja omejitve. **C** bo ohranjal pozicijo dokler **L** ne pride na novo pozicijo in pokrije akcije.
- D. **T** se takrat premakne na položaj centralnega sodnika.
- E. **C** se zadnji premakne na svoj nov položaj spremljajočega sodnika.
- F. Kontakt z očmi je zelo pomemben. **C** in **T** morata biti pozorna in pripravljena na rotacije katere povzroči **L**.

3.6 Osnovno gibanje medtem ko se žoga giblje proti košu

Slika 12: Normalna igra

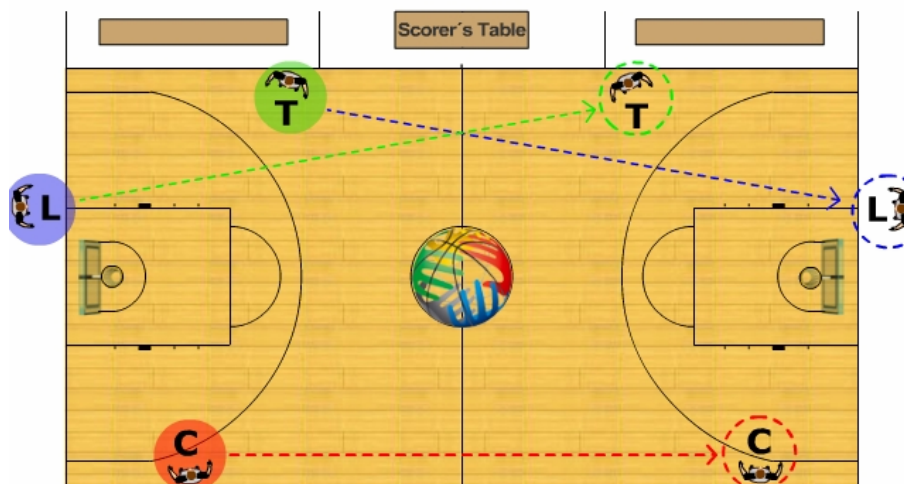

Slika 13: Prodor proti košu

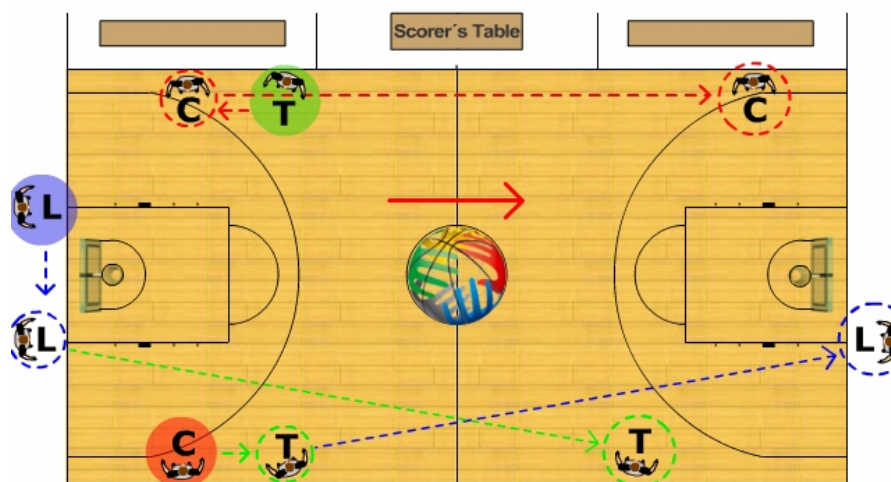
Ko se zgodi prodor proti košu:

- A. L se premika z žogo.
- B. C stoji dva (2) metra stran od namišljenega podaljška črte prostih metov proti košu.
- C. T se giblje proti košu.
- D. Trikotnik med sodniki se zmanjša.

3.7 Osnovno gibanje, medtem ko se žoga giblje iz zadnjega v sprednje polje (tranzicija)

Slika 14: Gibanje v tranziciji

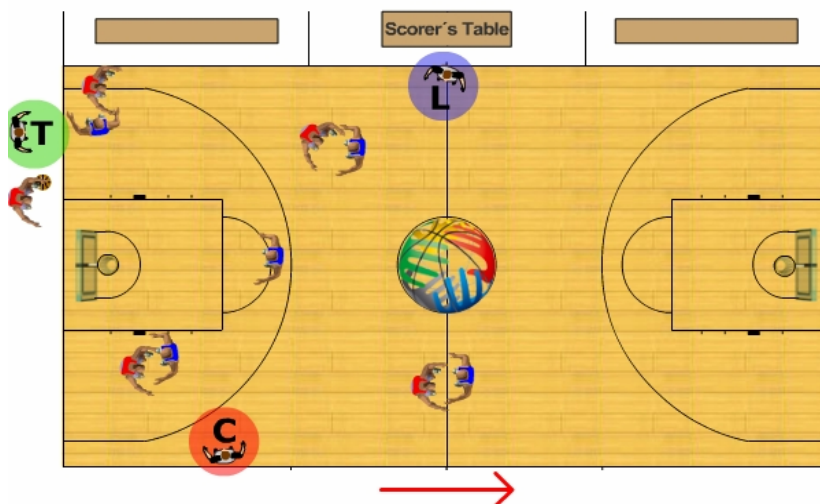

Slika 15: Gibanje v tranziciji po opravljeni rotaciji

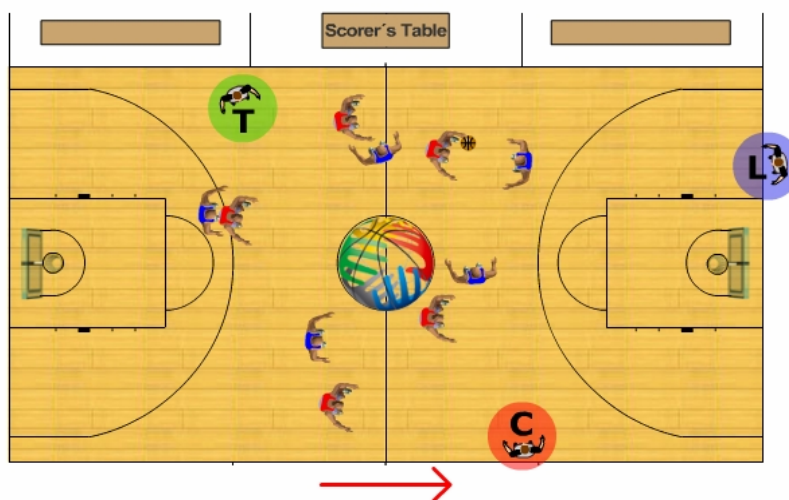
- A. **T** postane novi **L** in je odgovoren za:
1. Pokrivanje čelne črte
  2. Igro, ki prihaja proti njemu
  3. Igralce na post poziciji, tudi takrat ko se gibljejo skozi polje omejitve
  4. Narekovanje rotacije
- B. **C** ostaja **C** v tranziciji (7-10 metrov od novega **T**) in je odgovoren za:
1. Vse prekrške in osebne napake v področju med vrhovi dveh (2) polkrogov prostih metov na svoji strani.
  2. Pri hitro osvojeni žogi, opazovanje igre in hitro pomaganje **L** pri njegovi odgovornosti za pokrivanje žoge.
  3. Pokrivanje žoge, če pride do meta ali prodora na koš na njegovi strani.
- C. **L** postane novi **T** in je odgovoren za:
1. Določanje nove odgovornosti za bočne črte.
  2. Pokrivanje igre pri hitri menjavi posesti žoge.
  3. Vse igralce v zadnjem polju dokler se ne premaknejo v prednje polje.

3.8 Osnovno gibanje pri pressing-obrambi

Sodniki morajo pokrivati igro tako, da uporabljajo princip širokega trikotnika na področju dogajanja. **T** je odgovoren za štetje osmih sekund v zadnjem polju in pokriva igro, s tem da mora vedno pričakovati hitro spremembo posesti žoge. **C** in **T** se gibljeta s hitrostjo kot se giblje žoga. **C** bi moral biti na položaju s katerega lahko pomaga **T** pri prekršku vračanja žoge v zadnje polje. **L**, ki se nahaja blizu sredinske črte, pokriva hitre protinapade ali dolge podaje na igrišču. Vsi sodniki se morajo gibati in se izogibati temu, da so blokirani s strani igralcev.

Slika 16: Vsi igralci v zadnjem polju

Slika 17: Igralci v prednjem in zadnjem polju

3.8.1 Vsi igralci v zadnjem polju

- A. **C** in **T** pokrivata igro v zadnjem polju.
- B. **L** zavzame položaj blizu sredinske črte, tako da ima v vidnem polju vse igralce.

3.8.2 Igralci v prednjem in zadnjem polju

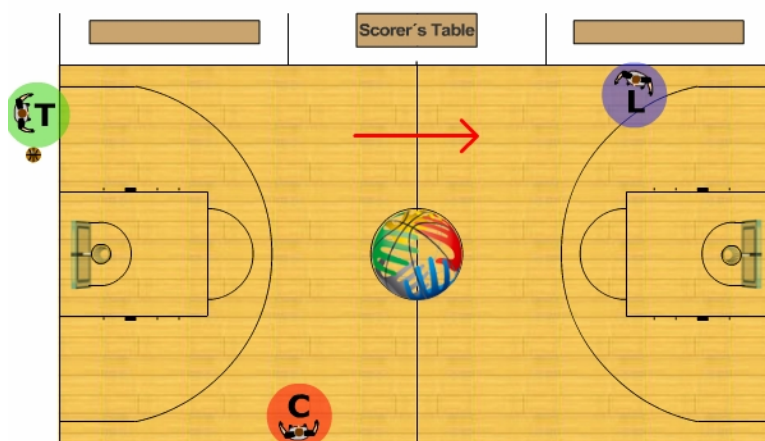
- A. **C** in **T** pokrivata igro v zadnjem polju.
- B. **L** zavzame položaj s katerega lahko opazuje igralce v sprednjem polju.
- C. Vkolikor pride do tesnega pokrivanja na slabši strani, **C** lahko naredi rotacijo proti sredinski črti, zato da lahko pravilno pokrije igro.

4 SITUACIJE VRAČANJA ŽOGE V IGRO

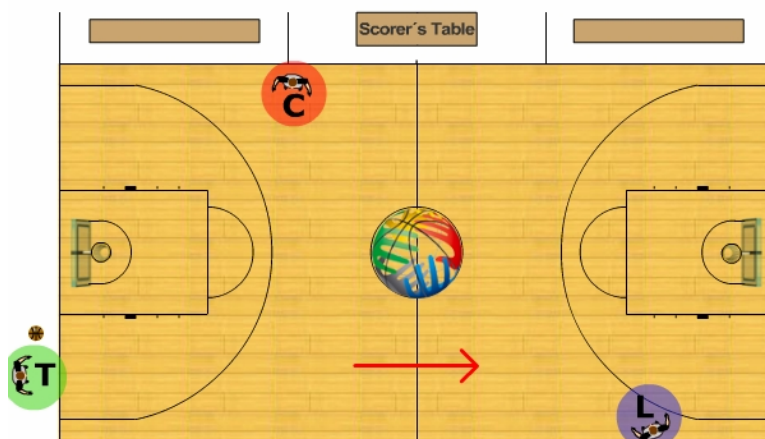
4.1 Pokrivanje vračanja žoge v igro

- A. Vodilni sodnik je odgovoren za čelno črto v sprednjem polju.
- B. Centralni sodnik je odgovoren za bočno črto na svoji strani igrišča.
- C. Spremljajoči sodnik je odgovoren za bočno črto na svoji strani igrišča in za čelno črto v zadnjem polju.

4.2 Vračanje žoge v igro s čelne črte, ko gre žoga v sprednje polje

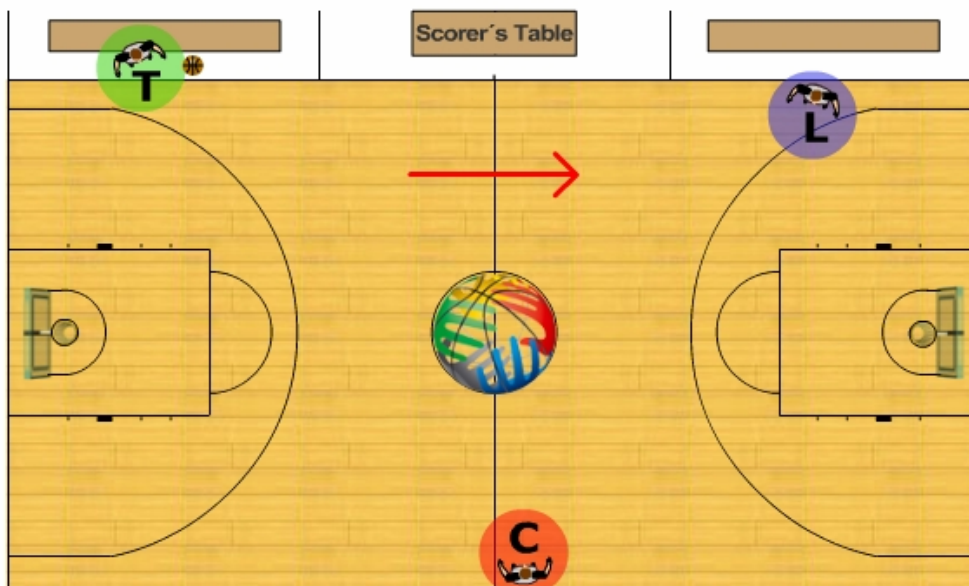
Slika 18: Na strani zapisnikarske mize

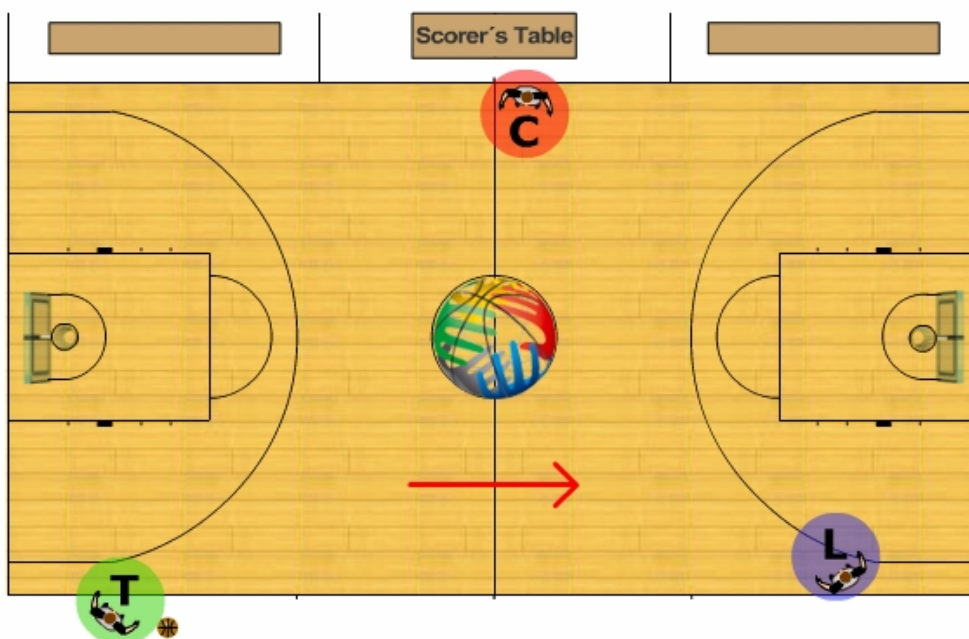
Slika 19: Na strani nasproti zapisnikarske mize

- A. **T** izvede vračanje žoge v igro. Če se vračanje žoge v igro izvaja s čelne črte na strani zapisnikarske mize, **T** zavzame položaj med žogo in bočno črto na strani zapisnikarske mize. V kolikor se vračanje žoge v igro izvaja s čelne črte na strani nasproti zapisnikarske mize, **T** zavzame položaj med žogo in bočno črto na strani nasproti zapisnikarske mize. **T** in **L** sta vedno na strani kjer se nahaja žoga.
- B. **C** zavzame položaj 7-10 metrov od **T** in se je pripravljen prilagoditi gibanju igralcev pri vračanju žoge v igro. **C** je vedno na nasprotni strani od **T** in **L**.
- C. **L** zavzame položaj na namišljenem podaljšku črte prostih metov na nasprotni strani igrišča in je pripravljen prilagoditi se gibanju igralcev na igrišču.
- D. **L** se ni potrebno premakniti na stran z žogo, dokler žoga in vsi igralci niso v sprednjem polju.

4.3 Vračanje žoge v igro z bočne črte, ko žoga prehaja ali ostane v sprednjem polju

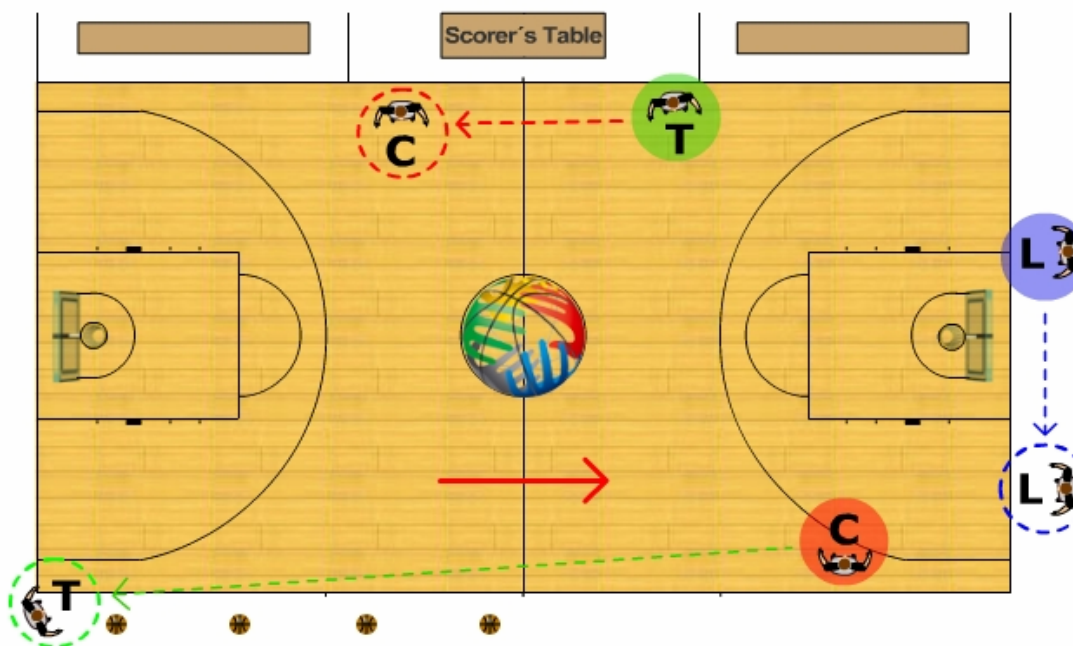
Slika 20: Na strani zapisnikarske mize

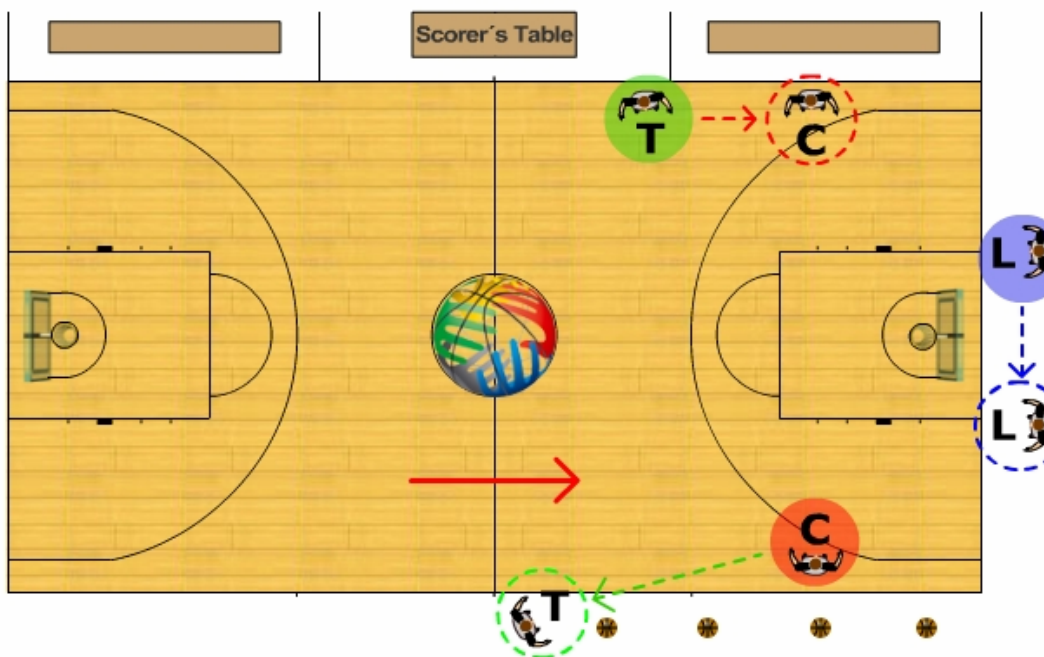
Slika 21: Na strani nasproti zapisnikarske mize

- A. T vroča žogo in ostane T.
- B. C zavzame položaj 7-10 metrov od T in je pripravljen se prilagoditi gibanju igralcev pri vračanju žoge v igro ter ostane C.
- C. L zavzame položaj na namišljenemu podaljšku črte prostih metov v sprednjem polju in je pripravljen se prilagoditi gibanju igralcev.
- D. Če, kot rezultat vračanja žoge v igro, žoga odide izven mejnih črt na strani T, v zadnjem ali sprednjem polju, takrat T ostane v tem položaju in vroči žogo igralcu.
- E. L ni potrebno preiti na stran kjer je žoga, dokler igralci in žoga ne preidejo v sprednje polje.

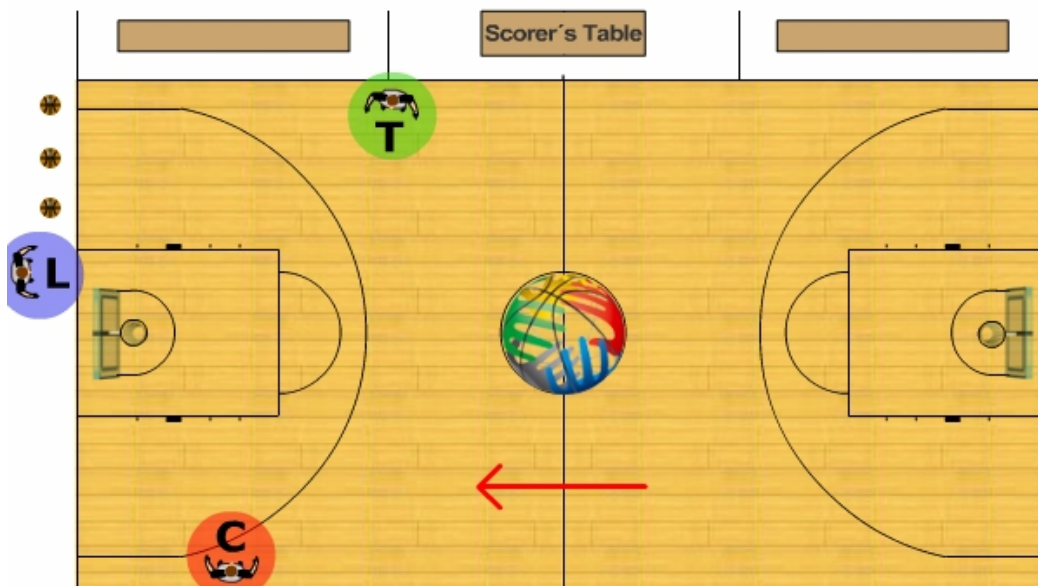
Slika 22: Na strani nasproti zapisnikarske mize

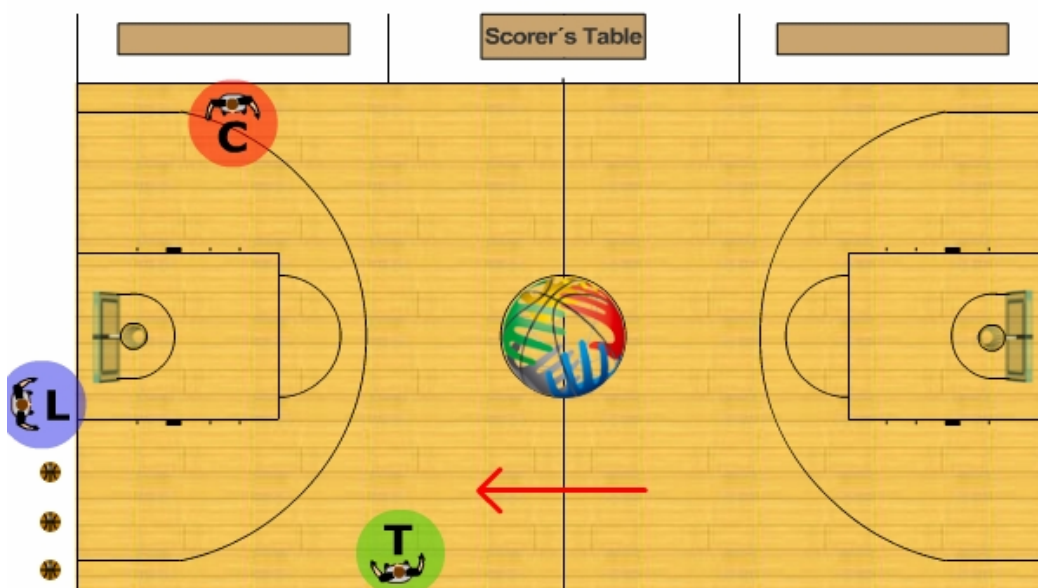
Slika 23: Na strani nasproti zapisnikarske mize

- A. **C** dosodi prekršek, ko žoga zapusti igrišče izven mejnih črt, nato odide na prostor s katerega bo žoga vrnjena v igro in postane novi **T**.
- B. **T** odide na novi centralni položaj.
- C. **L** se premakne na stran z žogo.

4.4 Vračanje žoge v igro s čelne črte, ko žoga ostane v sprednjem polju

Slika 24: Na strani zapisnikarske mize

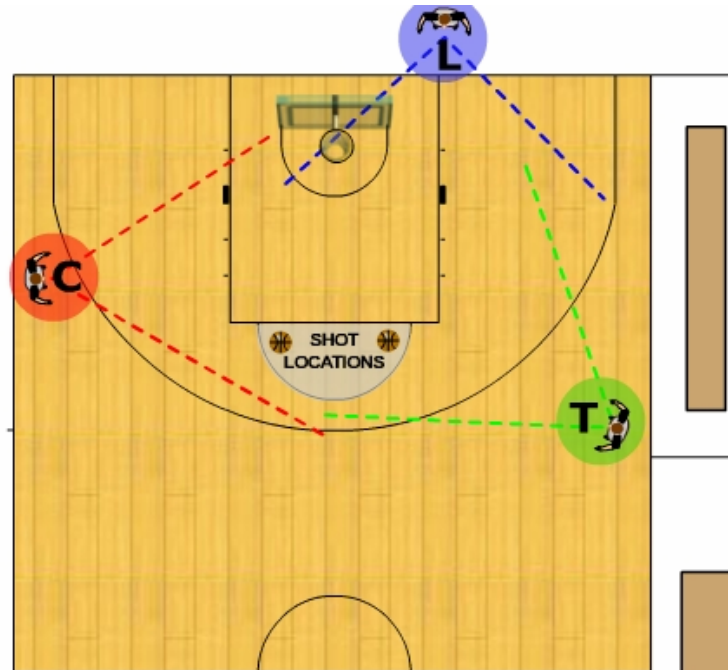

Slika 25: Na strani nasproti zapisnikarske mize

- A. L izvaja vračanje žoge v igro tako, da zavzame položaj med igralcem, ki bo žogo vrnil v igro in košem.
- B. C zavzame položaj dva (2) metra od namišljenega podaljška črte prostih metov na odgovarjajoči strani igrišča.
- C. T zavzame položaj na robu prostora pred klopjo moštva.

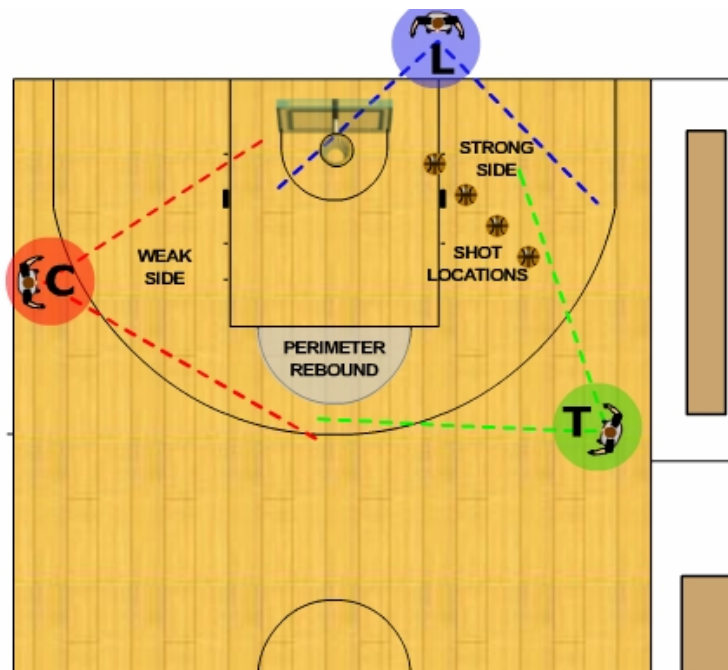
5 MET NA KOŠ

5.1 Pokrivanje meta na koš iz polja in odbita žoga

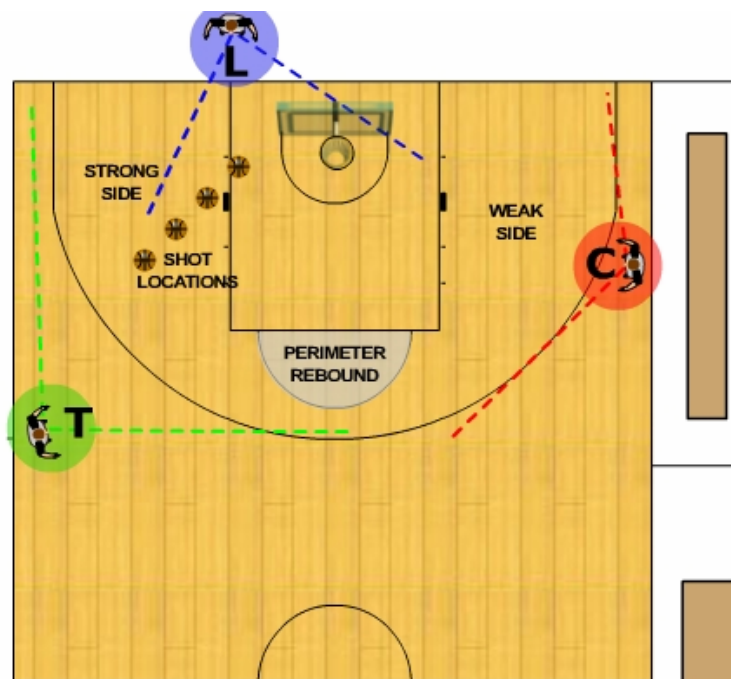

Slika 26: Met na koš iz polkroga

- A. **C** je primarno odgovoren za vse poizkuse meta na koš znotraj polkroga prostih metov.
- B. **T** je odgovoren za pomoč pri metu na koš, znotraj polkroga prostih metov na svoji strani.

Slika 27: Met na koš s strani zapisnikarske mize

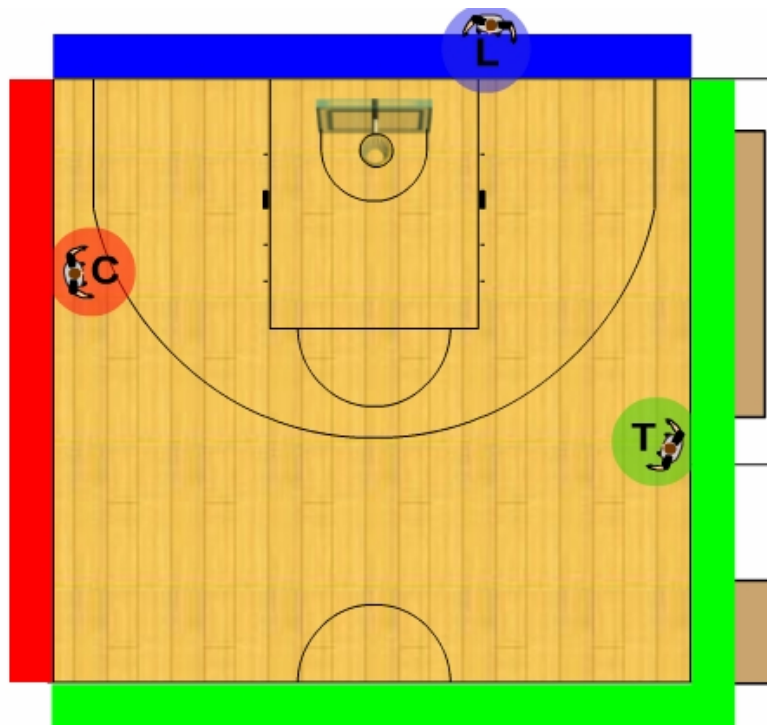

Slika 28: Met na koš s strani nasproti zapisnikarske mize

Pri poizkusu meta na koš iz igre na močni strani, odgovornosti sledijo:

- A. **L** je odgovoren za igralca ki meče žogo na koš in za stran na katero se odbije žoga.
- B. **C** je prvi odgovoren za prekrške dotikanja žoge v padajočem delu krivulje meta na koš in drugi odgovoren za žoge odbite na šibko stran.
- C. **T** je odgovoren za prekrške dotikanja žoge v padajočem delu krivulje meta na koš in žoge, ki se odbijejo v polkrog prostih metov.

5.2 Odgovornost za posamezne mejne črte

Slika 29: Odgovornost pri vračanju žoge v igro

Vsak od sodnikov je odgovoren za pokrivanje mejnih črt, bodisi bočno ali čelno črto v svojem prostoru na igrišču. V kolikor sodnik ni prepričan kdo je povzročil, da je žoga zapustila igrišče izven mejnih črt, se za pomoč obrne k sosodnikoma. Enako velja, kadar je žoga ob sredinski črti vrnjena v zadnje polje

6 ZNAKI IN POSTOPKI

6.1 Postopek pri dosojeni osebni napaki

A. Sodnik ki dosodi osebno napako:

1. Določi igralca, ki je naredil osebno napako, zatem **steče** proti zapisnikarski mizi, se popolnoma **ustavi**, počaka da se mu umaknejo igralci in opravi postopek kazanja znakov pred zapisnikarsko mizo.
2. Odide na stran igrišča nasproti zapisnikarske mize.

B. Sodnik, ki ne dosodi osebne napake:

1. Ostane in opazuje vse igralce, dokler se ne prične postopek kazanja znakov, ter nato odide na svoj novi položaj, nadaljujoč z opazovanjem igralcev.
2. V kolikor sodnik na strani zapisnikarske mize ni dosodil osebne napake, le-ta ostane na strani zapisnikarske mize.
3. Sodnik, ki se nahaja najbližje zapisnikarski mizi je odgovoren za vse zahtevane minute odmora in zamenjave.

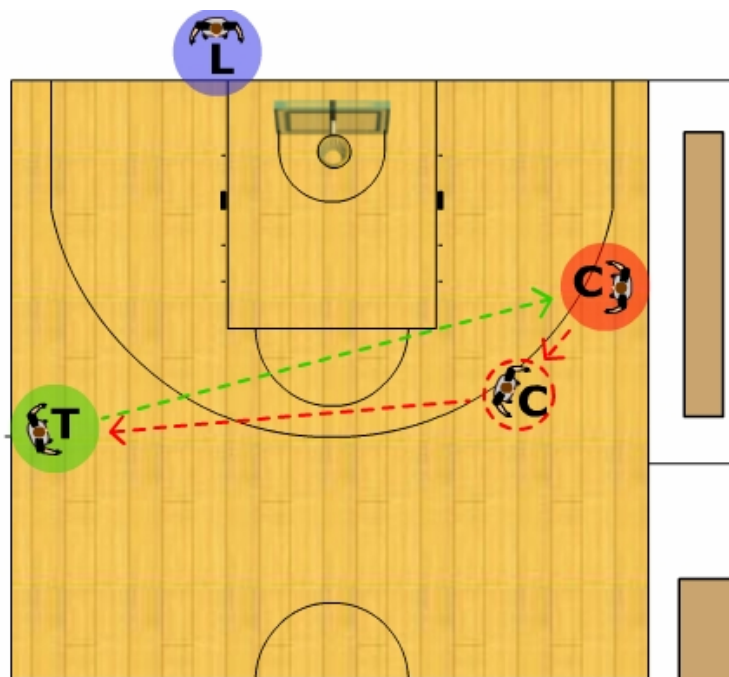
C. Sodnik, ki dosodi osebno napako v napadu na:

1. Strani zapisnikarske mize postane novi **C** na strani nasproti zapisnikarske mize.
2. Na strani nasproti zapisnikarske mize se vrne nazaj na isto stran.

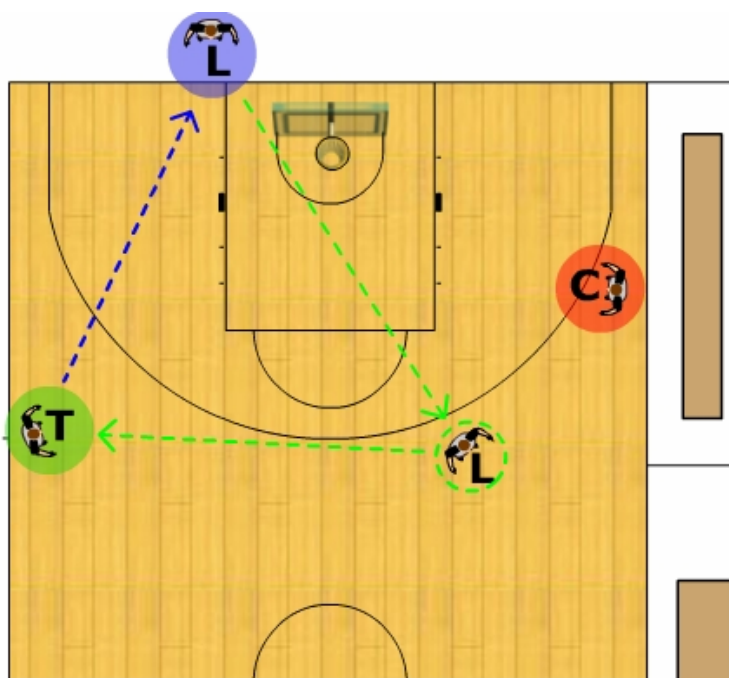
D. Prosti meti:

1. Novi **L** vedno izvaja vse proste mete na strani nasproti zapisnikarske mize.
2. Preden vstopi v polje omejitve zaradi izvedbe prostih metov, **L** preveri zapisnikarsko mizo zaradi morebitne zahteve po minuti odmora ali menjavi.
3. **C** se postavi v višini podaljška črte prostih metov na strani zapisnikarske mize.
4. **T** se postavi v višini roba prostora ekipe nasproti zapisnikarske mize. V primeru, ko je potrebno po prostih metih vročiti žogo na sredinski črti nasproti zapisnikarske mize, se premakne do sredinske črte in vroča žogo.

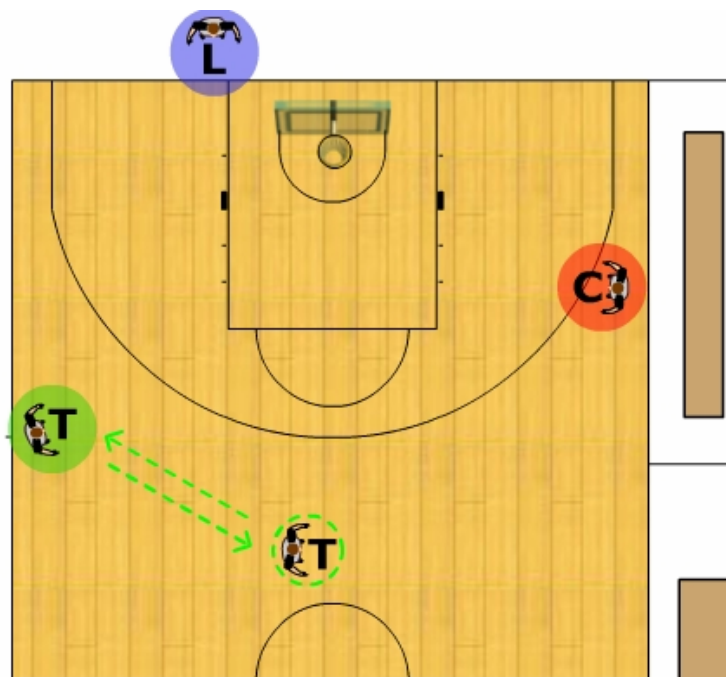
6.2 Menjava položaja po dosojeni osebni napaki, ko žoga ostane v sprednjem polju

Slika 30: C dosodi osebno napako v obrambi

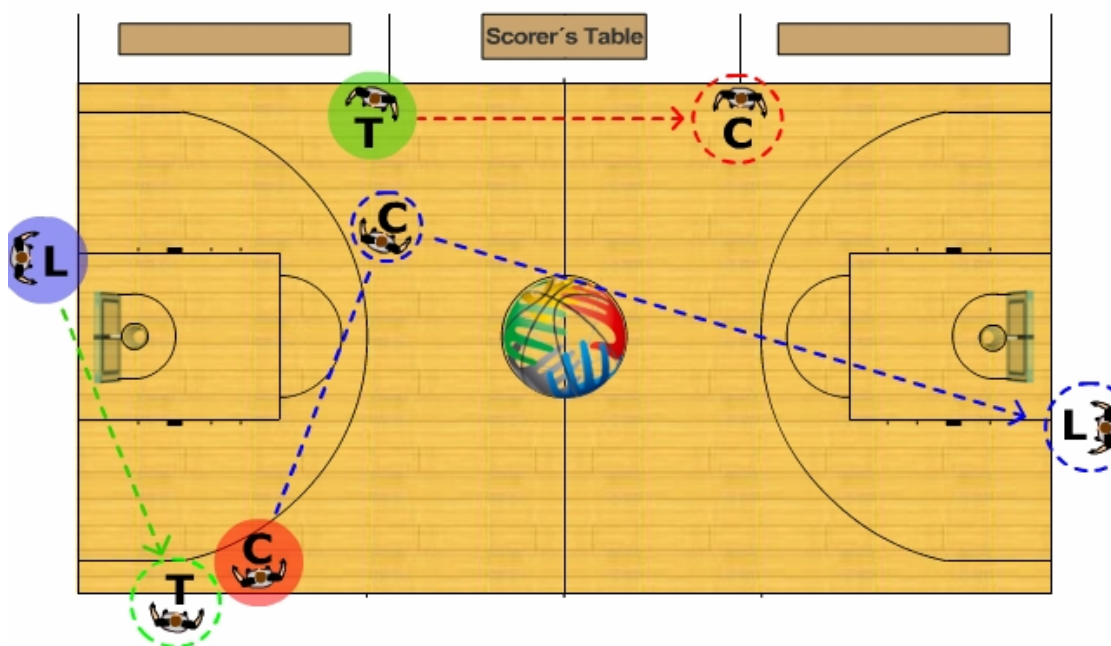
Slika 31: L dosodi osebno napako v obrambi

Slika 32: T dosodi osebno napako v obrambi

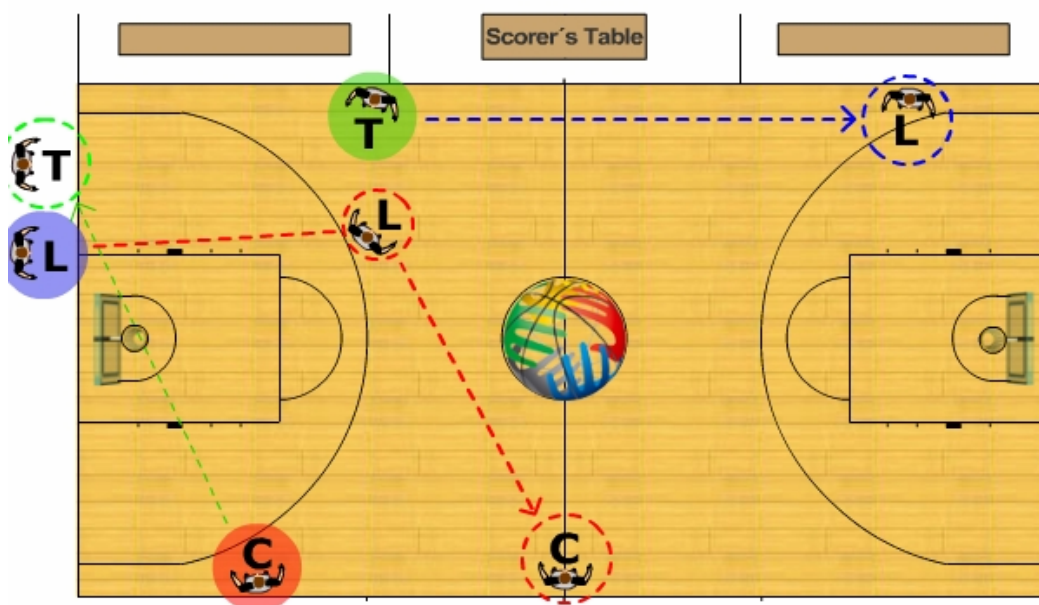
- A. Sodnik, ki dosodi osebno napako, opravi postopek kazanja sodniških znakov in odide na stran nasproti zapisnikarske mize.
- B. Sodnika, ki nista dosodila osebne napake, obstaneta in opazujeta preostale igralce, dokler se ne začne postopek kazanja znakov, ter nato odideta na svoj novi položaj, nadaljujoč z opazovanjem igralcev.

6.3 Menjava položajev po dosojeni osebni napaki, ko žoga preide v novo sprednje polje

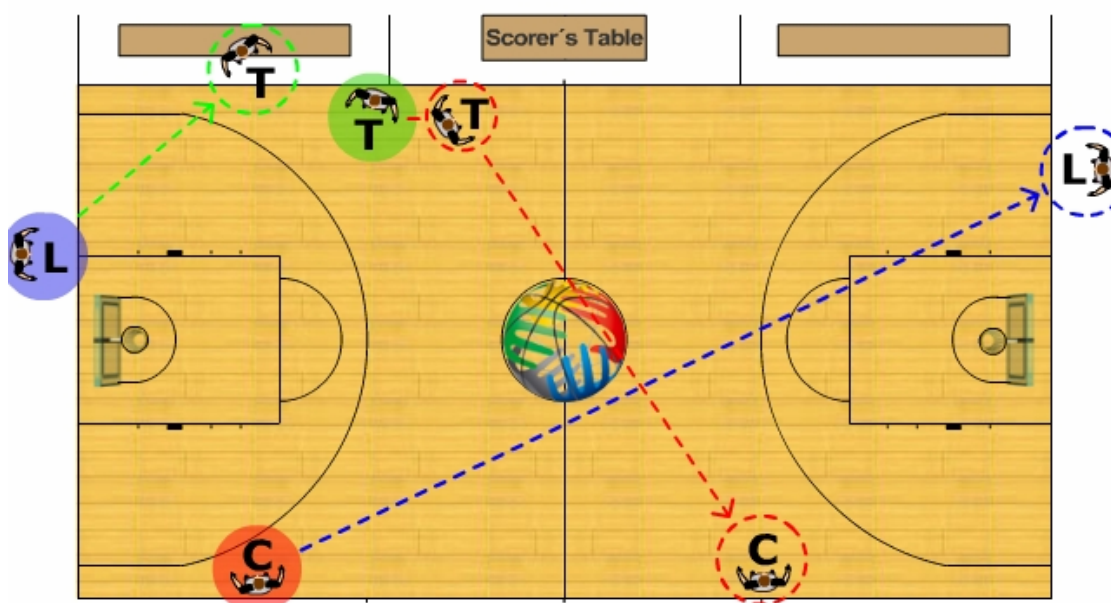

Slika 33: C dosodi osebno napako v napadu

Slika 34: L dosodi osebno napako v napadu

Slika 35: T dosodi osebno napako v napadu

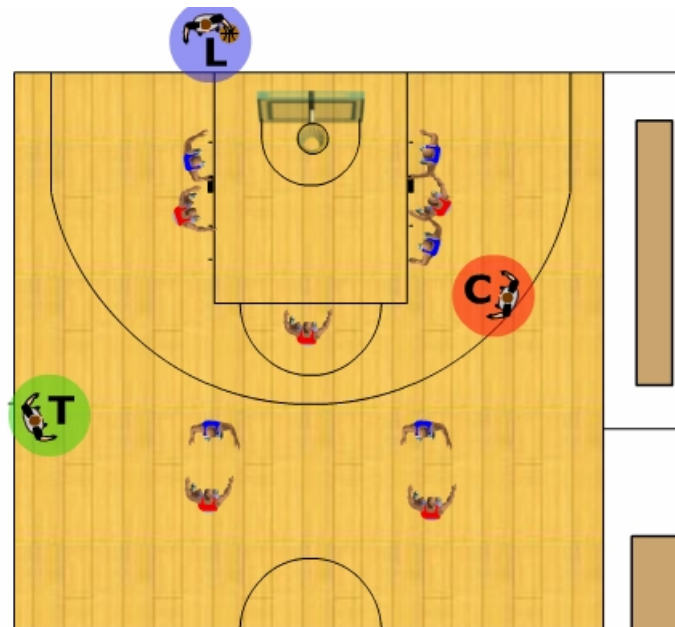
- A. Sodnik, ki dosodi osebno napako, opravi postopek kazanja sodniških znakov in odide na stran nasproti zapisnikarske mize.
- B. Sodnika, ki nista dosodila osebne napake, obstaneta in opazujeta preostale igralce, dokler se ne začne postopek kazanja znakov, ter nato odideta na svoj novi položaj, nadaljujoč z opazovanjem igralcev.

7 PROSTI METI

7.1 Izvedba prostih metov

- A. Odgovornost **L** (stran nasproti zapisnikarske mize):
1. Ponovno pridobivanje žoge in izvedba vseh prostih metov, signalizacija števila prostih metov.
  2. Opazovanje igralcev vzdolž nasprotne strani polja omejitve.
  3. Po zadnjem uspešnem ali edinem prostem metu, signalizira sprožitev ure za merjenje igralnega časa.
- B. Odgovornost **C** (na strani zapisnikarske mize):
1. Signalizira število prostih metov.
  2. Opazuje igralce vzdolž nasprotne strani polja omejitve.
  3. Opazuje stopala izvajalca prostih metov.
- C. Odgovornost **T** (stran nasproti zapisnikarske mize):
1. Če je potrebno pomaga pri prekrških pri izvajanju prostih metov.
  2. Izvede vračanje žoge v igro na sredinski črti nasproti zapisnikarske mize, kadar je potrebno.

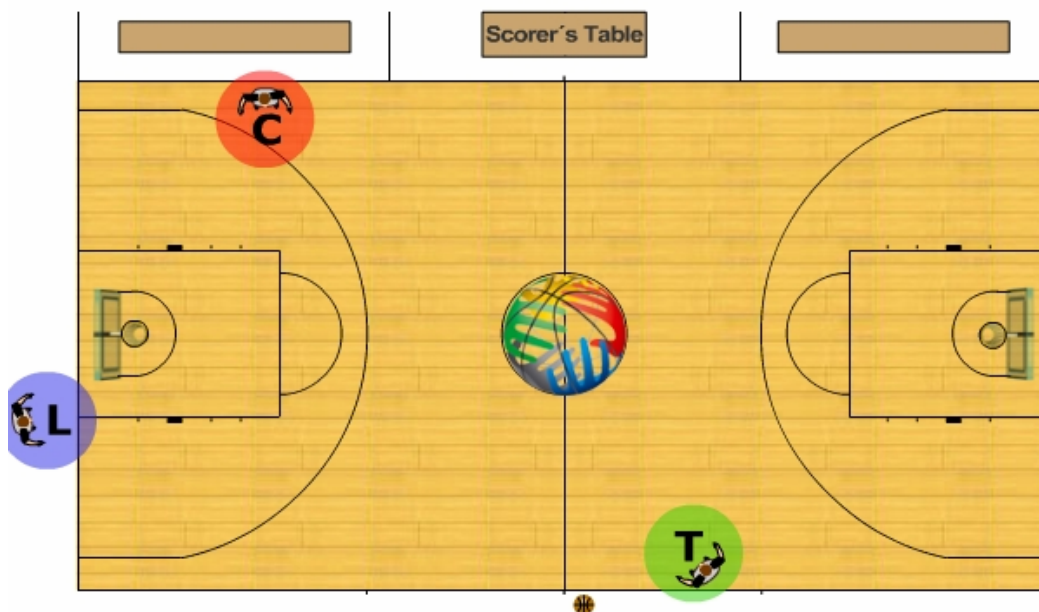
Vsi sodniki morajo poskrbeti, da pravi igralec izvede proste mete.

Slika 36: Izvajanje prostih metov

7.2 Izvajanje kazni za tehnično, nešportno in izključujočo napako

- A. Sodnik ki dosodi tehnično, nešportno ali izključujočo napako opravi postopek kazanja znakov in takrat postane novi **T** (na strani nasproti zapisnikarske mize).
- B. **L** (stran nasproti zapisnikarske mize) izvaja vse proste mete, s tem da signalizira število prostih metov in podaja žogo z odbojem od tal izvajalcu prostih metov.
- C. **C** (stran zapisnikarske mize) zavzame položaj na podaljšku sredinske črte.
- D. Po zadnjem ali edinem prostem metu, **L** poda ali odkotali žogo do **T**, ki izvede vračanje žoge v igro na sredinski črti nasproti zapisnikarske mize.
- E. **C** ostane v normalni poziciji centralnega sodnika.

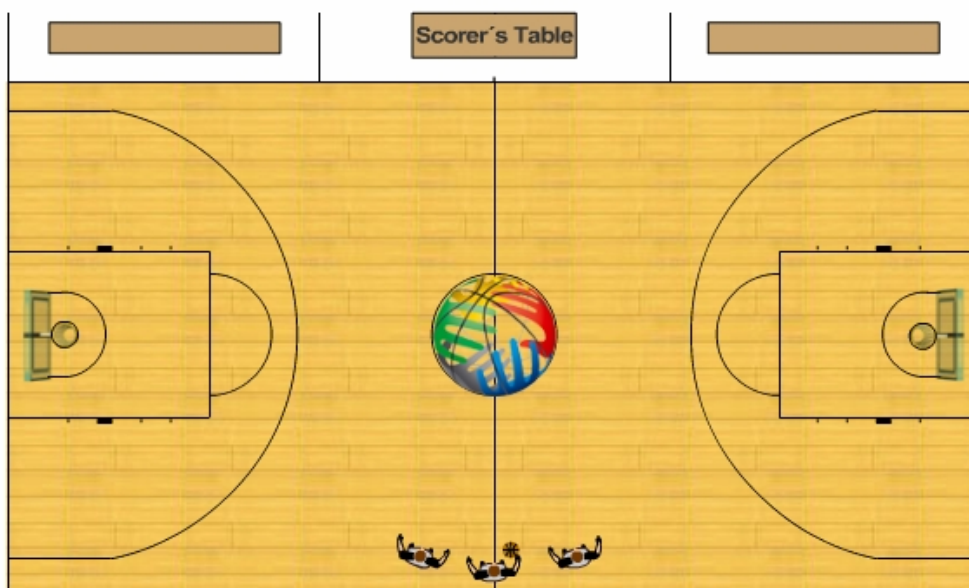

Slika 37: Vračanje žoge v igro na sredinski črti nasproti zapisnikarske mize

8 MINUTE ODMORA IN ZAMENJAVE

8.1 Minute odmora

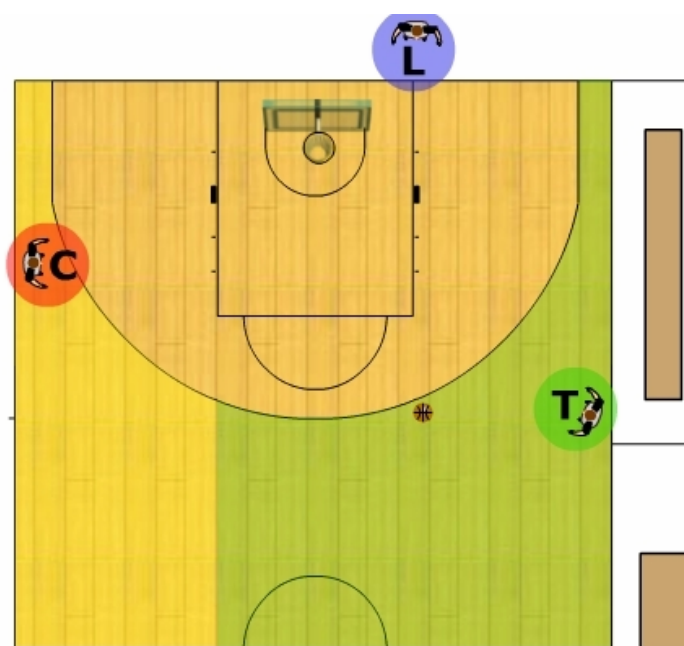
- A. Ob primernem času s svojim zvočnim signalom zapisnikar obvesti sodnike, da je bila podana zahteva po minuti odmora ali zamenjavi. Sodnik, ki se nahaja najbližje zapisnikarski mizi, takrat zapiska in pokaže signal za odobritev minute odmora ali zamenjave. V primeru ko sodnik, ki se nahaja na strani zapisnikarske mize dosodi osebno napako, zahtevo po minuti odmora ali zamenjavi odobri sodnik ki le-tega sodnika zamenja.
- B. Sodniki zavzamejo podoben položaj kot pred začetkom tekme. Sodnik, ki je odobril minuto odmora postane **C** in stoji na sredinski črti nasproti zapisnikarske mize izven sredinskega kroga. Preostala sodnika stojita ob njem vsak na svoji strani.
V kolikor se igra nadaljuje s prostimi meti, **L** drži žogo; V kolikor se igra nadaljuje z vračanjem žoge v igro, žogo drži sodnik, odgovoren za bočno ali čelno črto s katere se bo izvedlo vračanje žoge v igro.
- C. Po preteku 50 sekund, sodniki zagotovijo povratek igralcev na igrišče, ter se nato postavijo na položaje za izvedbo prostih metov ali vračanja žoge v igro.

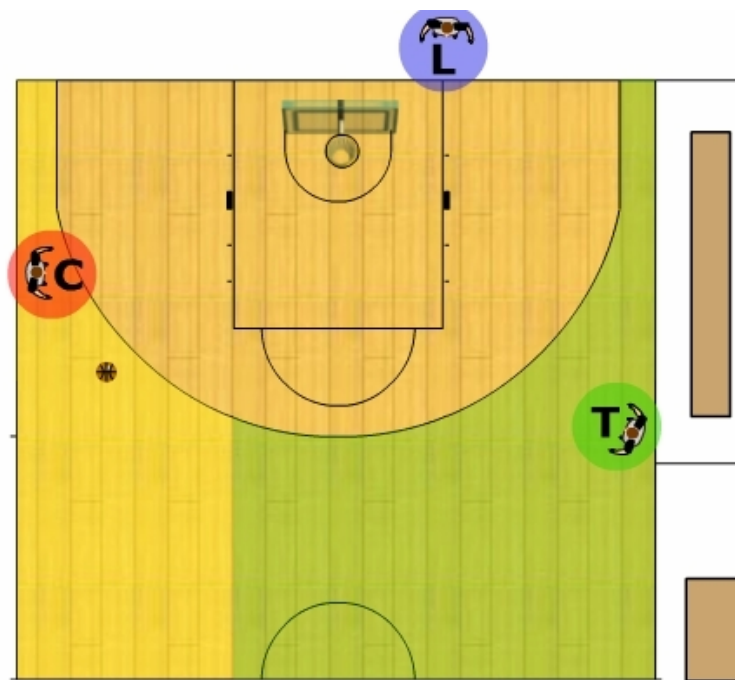
Slika 38: Med minuto odmora

9 POKRIVANJE POIZKUSA META NA KOŠ IZ POLJA ZA TRI (3) TOČKE

- A. V kolikor se pričakuje poizkus meta na koš iz polja za tri točke, mora sodnik prilagoditi svoj položaj, tako da lahko jasno presodi za kakšen met gre.
- B. Kadar igralec poizkuša doseči koš iz igre za tri (3) točke, sodnik ki je odgovoren za polje v katerem se igralec nahaja, dvigne eno roko z iztegnjenimi tremi prsti nad glavo.
- C. V kolikor je poizkus za tri točke uspešen, sodnik ki je odgovoren za polje v katerem se igralec nahaja vzdigne obe roki nad glavo s tremi (3) iztegnjenimi prsti.
- D. Ko **T** signalizira uspešen poizkus meta za tri (3) točke, mora **C** ponoviti isti znak. Ko da **C** znak za uspešen met za tri (3) točke, takrat mora **T** ponoviti znak.
- E. **T** in **C** si delita odgovornost za poizkus meta na koš iz igre za tri (3) točke od namišljenega podaljška črte prostih metov do vrha kroga prostih metov na obeh straneh.
- F. **L** mora pomagati pri poizkusu meta na koš iz igre za tri (3) točke pri protinapadih ali hitrih tranzicijah napada, ko **C** in **T** ne zmoreta priti v položaj, da bi videla poizkus meta na koš.
- G. Medtem ko, sodniki signalizirajo poizkus meta za tri (3) točke, ne smejo obračati hrbta igralcem oziroma igrišču. Sodniki morajo pričakovati in biti pripravljeni, da lahko po uspešnem metu na koš, pride do hitrega protinapada.

Slika 39: Odgovornost za polje meta za tri (3) točke

Slika 40: Odgovornost za polje meta za tri (3) točke